

Notat – Samlede præhørings svar for rapport om Århuskonventionen

Formålet med en præhøring er at give offentligheden mulighed for at bidrage med input til, hvilke af de emner der skal behandles i implementeringsrapporten, som i særlig grad ønskes behandlet.

Under præhøringen modtog vi 11 hørings svar fra høringsparterne Lysholt Faber, Borgerbevægelsen.dk, Institut for Menneskerettigheder, Social- og Indenrigsministeriet, Landbrugsstyrelsen, Beredskabsstyrelsen, Femeren A/S, Fiskeristyrelsen, Energistyrelsen, Justitsministeriet og Transport- og Boligministeriet.

De modtagne hørings svar er refereret kort nedenfor. De modtagne mails for hvert enkelt hørings svar er tillige uploadet.

Generelle bemærkninger

Lysholt Faber

- Lovgivningen bør sikre, at Kommunens planproces, hvor flere planer sambehandles og offentliggøres samtidig, skal kunne påklages af Borgeren ved én klage og udløse ét klagegebyr..
- Lovgivningen bør sikre, at borgerens klager om retlige mangler, hvor flere planer sambehandles og offentliggøres samtidig, automatisk omfatter begge planforslag, hvis begge er behæftet med samme retlige mangel
- Lovgivningen bør sikre, at borgerens klager om flere retlige mangler vedr. samme plan, ikke udløser flere sideløbende klagefrister eller flere klagegebyrer
- Lovgivningen bør sikre, at Kommunens offentliggørelse af en plan ikke udløser flere sideløbende frister.
- Lovgivningen bør sikre, at borgerens klager om flere retlige mangler vedr. samme plan, ikke udløser flere klagegebyrer, end et.
- Lovgivningen bør sikre, at vurderinger, der knytter sig til habitatbeskyttelsen, fremgår af særskilte dokumenter, med en tilhørende redegørelse for den retlige status af vurderingerne.
- Lovgivningen bør sikre, at miljøvurderinger skal sendes i høringen med en klagefrist på ikke under 8 uger og klagefristen skal være udløbet, inden planforslaget kan sendes i høring
- Lovgivningen bør sikre, at beslutninger i kommunernes beslutningsproces, der ikke offentliggøres med en klagefrist, heller ikke udløser en klagefrist.
- Lovgivningen bør sikre, at borgernes klager i en planproces omfatter hele processen fra det tidspunkt, klagen indgives og frem til planernes vedtagelse.
- Lovgivningen bør indeholde regler, der fastsætter en gennemskuelig sagsbehandlingsproces, der sikres afsluttet indenfor rimelig tid
- Lovgivningen bør indeholde et loft for de maksimale sagsomkostninger den kan pålægges en borger som den tabende part.

- Lovgivningen bør indeholde regler, der sikre borgeren svar på en ansøgning om fri proces inden fristen for sagsanlæg udløber

Borgerbevægelsen.dk

Finder ikke, at den statslige beslutningsproces, der udmunder i en anlægslov overholder Århuskonventionens artikel 6 og 9. Borgerbevægelsen vil gerne, at det kommer til at fremgår af Århuskonventionen.

- For overfladisk til at bedømme den danske implementering på vejlovens område, for så vidt angår den statslige beslutningsproces, der udmunder i en anlægslov
- Anlægslov indeholder ikke klageadgang og opfylder derfor ikke artikels 6 krav om offentlig deltagelse eller artikel 9 om tilstrækkelige og effektive retsmidler.

Institut for menneskerettigheder

Ingen konkrete bemærkninger. Institutet vil dog benytte lejligheden til at anbefale, at Danmark går i dialog med Naalakkersuiut, om hvorvidt forbeholdt til konventionen for så vidt angår dens gyldighed i Grønland bør ophæves, så konventionen finder anvendelse for Grønland.

Social- og indenrigsministeriet

- På side 3, vedrørende artikel 3, stk. 2, første afsnit, 2. linje, finder ministeriet, at der med henblik på præcisering af teksten bør indsættes et "relevant" før "forvaltningsmyndighed".
- Vedrørende artikel 3, foreslår ministeriet, at det overvejes også at nævne Ankestyrelsens database med offentliggjorte udtalelser på tilsynsområdet. Dette kunne være relevant på side 9 og i oversigten over relevante hjemmesider på side 13.
- På side 99, afsnit XXIII. Hjemmesider relevante for implementeringen af artikel 7, skal henvisningen til lov om frikommuner mv. slettes, da loven er ophævet.
- Social- og Indenrigsministeriet finder, at der på side 102, vedrørende artikel 9, stk. 1, om administrativ prøvelse ved aktindsigtsspørgsmål samt kære af rettens afgørelser efter miljøoplysningsloven, bør foretages følgende ændringer, idet Social- og Indenrigsministeriet lægger til grund, at "de myndigheder, der fører tilsyn med kommunerne" skal forstås som det almindelige kommunale og regionale tilsyn:
 "Klageadgangen suppleres af de ulovbestemte forvaltningsretlige principper, herunder princippet om, at borgerne efter omstændighederne har retskrav på, at myndigheden genoptager en sag og realitetsbehandler den på ny.
 Der er endvidere adgang til at indbringe sager for Folketingets Ombudsmand og rette henvendelse til Ankestyrelsen, som varetager det almindelige tilsyn med kommuner og regioner med Social- og Indenrigsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Det almindelige kommunale og regionale tilsyn viger, hvis der er en særlig klage- eller tilsynsmyndighed, der kan tage stilling til den pågældende sag." og de myndigheder, der fører tilsyn med kommunerne.

- På side 117, vedrørende artikel 9, stk. 3, finder ministeriet, at der bør foretages følgende ændringer:
"Ud over de ovenfor nævnte muligheder for at gå til klagenævn er der administrativt mulighed for at gå til Statsforvaltningen (kommunal tilsynet) og politiet for at anfægte private personers og offentlige myndigheders handlinger og unladelser, der er i strid med de bestemmelser i national ret, der vedrører miljøet.
Der er også mulighed for at klage til Folketingets Ombudsmand. og efter omstændighederne mulighed for at rette henvendelse til det kommunale og regionale tilsyn, se nærmere nedenfor."
- På side 118, vedrørende artikel 9, stk. 3, finder ministeriet, at der bør foretages følgende ændringer:
"Ankestyrelsen Statsforvaltningen varetager det almindelige tilsynet med kommunerne og regioner med Social- og Indenrigsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Ankestyrelsen Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunerne og regioner overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning. Ankestyrelsen Statsforvaltningen fører ikke tilsyn, i det omfang særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag. Ankestyrelsen Statsforvaltningen beslutter selv, om der er tilstrækkeligt anledning til grundlag for at rejse en tilsynssag. Ankestyrelsen Statsforvaltningen kan udtale sig om lovligheden af kommunale og regionale dispositioner eller unladelser og kan sætte kommunale afgørelser, der er truffet i strid med lovgivningen, ud af kraft. Ankestyrelsen Statsforvaltningen kan endvidere under de i lovgivningen anførte betingelser pålægge tvangsbøder, anlægge erstatnings- og anerkendelsessøgsmål samt indgå aftale om erstatningsretlig bod."
- På side 120, afsnit XXXI. Hjemmesider relevante for implementeringen af artikel 9, bør www.statsforvaltningen.dk ændres til www.ast.dk.

Landbrugsstyrelsen

Landbrugsstyrelsen har nogle få bemærkninger rundt omkring i rapporten, som er skrevet ind med TC på følgende sider:

- Side 9 – tilføjelse om vidensportalen www.markliv.dk.
- På s. 10 er fodnote 2 slettet.
- På s. 13 og s. 40 er www.naturerhverv.dk ændret til LBST.dk.
- På side 31 er henvisningen til bekendtgørelse om Planter og Planteprodukter m.v. blevet opdateret.
- På side 36 er Landbrugs- og Fiskeristyrelsen rettet til "Landbrugsstyrelsen".
- På side 39 er Landbrugs- og Fiskeristyrelsen rettet til "Landbrugsstyrelsen".
- Tilføjelse på s. 82, således at direktivets fulde titel er anført. (*EU Direktiv 2001/18/EF af 12. marts 2001 om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og om ophævelse af Rådets direktiv 90/220/EØF.*)
- Side 82, sidste afsnit, er Landbrugs- og Fiskeristyrelsen rettet til "Landbrugsstyrelsen".
- På side 83 ændres Landbrugs- og Fiskeristyrelsen også til Landbrugsstyrelsen.

En generel bemærkning er dog, at der flere steder i rapporten er skrevet "Landbrugs- og Fiskeristyrelsen" og den dertilhørende forkortelse "LFST" eller "LFST.dk". Desuden er der også en række steder, hvor vi er stødt på henvisningen til hjemmesiden "naturerhverv.dk". Dette er forsøgt rettet til hhv. "Landbrugsstyrelsen", "LBST" og "LBST.dk" de steder, hvor vi er faldet over det, men der kan være nogle steder som vi har overset.

Beredskabsstyrelsen

Hermed fremsendes Beredskabsstyrelsens bemærkninger til høring over rapport om Århuskonventionens implementering i dansk ret.

Bemærkningerne angår afsnit på side 30/31, som Beredskabsstyrelsen skal foreslå affattes således:

"Efter beredskabslovens § 5, stk. 2, skal Beredskabsstyrelsen udarbejde en plan for koordination og samarbejde mellem de myndigheder, der har ansvar for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af en nuklear ulykke. Den nukleare beredskabsplan har til formål at skabe overblik over de involverede myndigheders opgaver og ansvar ved uheld i nukleare anlæg, der kan påvirke dansk eller grønlandsk område, således at varsling af befolkningen og eventuel afhjælpende indsats kan iværksættes hurtigst muligt.

Den nukleare beredskabsplan er en delplan til hovedplanen for den Nationale Operative Stab (NOST), som danner ramme for koordination mellem centrale myndigheder, der varetager beredskabsopgaver.

Efter beredskabslovens § 24, stk. 1, skal de enkelte ministre hver inden for deres område planlægge for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af ulykker og katastrofer, herunder udarbejde beredskabsplaner. De enkelte ministre skal således inden for hver deres område varetage beredskabsplanlægningen m.v. herunder sikre, at lovgivningen inden for de respektive ministerområder indeholder de fornødne bestemmelser til regulering af beredskabsmæssige forhold m.v., herunder i relation til nukleare ulykker og katastrofer."

Bemærkningerne er indføjjet i vedhæftede rapportudkast med synlige rettelser, som MFVM fremsendte med høringsbrev m.v.

Femern A/S

Femern A/S har indsat en enkelt kommentar på side 58 i rapporten, som vedrører "*Bekendtgørelse nr. 1106 af 28. september 2017 om vurdering af virkningerne på miljøet (VVM), konsekvensvurdering vedrørende Natura 2000-områder og beskyttelse af visse dyre- og plantearter i forbindelse med ændringer eller udvidelser af anlægsprojektet om en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark*". Kommentaren vedrører, at bestemmelserne i de citerede kapitler 11 og 15 bør opdateres til ordlyden i 2017-bekendtgørelsen, som det er sket med de øvrige opdateringer.

Derudover har Femern A/S ikke bemærkninger til den fremsendte rapport.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen har fremsendt rettelser i rapporten med trackchanges. (Se dokument i vedlagte mail).

Justitsministeriet

Justitsministeriet har fremsendt rettelser i rapporten med trackchanges. (Se dokument i vedlagte mail).

Energistyrelsen

Energistyrelsen har set på vores bidrag til rapport om Århuskonventionen og har indarbejdet enkelte ændringer (med track-changes) i de vedhæftede dokumenter.

Der er tale om ændringer ift. opdatering af henvisninger til love og bekendtgørelser, herunder henvisninger til affaldsregisterbekendtgørelsen i begge dokumenter (s. 27 i rapporten), ministeriets navn på s. 35 i rapporten, henvisning til affaldsaktørbekendtgørelsen samt NSTAR på s. 35 i rapporten, henvisning til lov om Energinet og henvisning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Transport- og boligministeriet

Transport- og Boligministeriet har fremsendt rettelser i rapporten med trackchanges. (Se dokument i vedlagte mail).

Det bemærkes hertil, at i udkastet er VVM-reglerne på MFVMs område endnu ikke opdateret (VVM-reglerne findes ikke længere i planloven, men findes i stedet bl.a. i miljøvurderingsloven). TRM vil derfor gerne se udkastet igen, når dette er opdateret vedr. bl.a. miljøvurderingsloven, da vi skal sikre, at der er overensstemmelse mellem MFVMs og TRMs bidrag herom, herunder særligt vedr. konventionens artikel 6.

Ligeledes bemærkes, at både VVM-reglerne på MFVMs og TRMs område skal ændres som følge af modtagelsen af en åbningsskrivelse. MFVM har fremsat lovforslag ([L 56](#)) om ændring af bl.a. miljøvurderingsloven, som skal træde i kraft den 1. januar 2021 og TRM har fremsat lovforslag ([L 84](#)) om ændring af bl.a. vejloven og jernbaneloven, som skal træde i kraft den 1. februar 2021.

I vedlagte er taget udgangspunkt i de gældende regler, og de foreslåede ændringer, jf. ovenfor, er således ikke indarbejdet. Hvis MFVM mener at disse bør indarbejdes, bedes I melde tilbage herom.